

Grójec, 18.01.2023 r.

Sz. P. Paulina Omen – Klepacz
Redaktor Naczelny Gazety Jabłonka

Dotyczy odpowiedzi na pytania w wiadomości e-mail z dnia 17.01.2024.

Odpowiedź na pytanie 1.

Tak, zapoznałem się z raportem.

Odpowiedź na pytanie 2.

Nikt z osób wykonujących badania do raportu nie kontaktował się ani ze mną ani z nikim ze ZWiK sp. z o. o. w Grójcu.

Odpowiedź na pytanie 3.

Cytaty z raportu

*Ogólna ocena stanu wód w wszystkich JCWP przyległych do Gminy Konstancin Jeziorna został określona jako zła. Natomiast ocena stanu/potencjału ekologicznego została określona w sposób następujący dla poszczególnych części wód: **Rzeka Jeziorka na odcinku od Kraski do Rowu Jeziorki jako umiarkowany stan ekologiczny a na odcinku od Rowu Jeziorki do ujścia jako zły potencjał ekologiczny.** Dla rzeki Małej stwierdzono słaby stan ekologiczny. Ocena stanu chemicznego został określona dla każdej badanej części wód jako poniżej dobrego.*

Głównym problemem dla jakości wód w gminie Konstancin Jeziorna są cztery oczyszczalnie ścieków zlokalizowane na terenie zlewni, z których największa znajduje się w Piasecznie. Zlewnia Jeziorki, zwłaszcza w górnej jej części, poddana jest silnej presji rolniczej spowodowanej znacznym udziałem sadów oraz gruntów ornych w zagospodarowaniu terenu

Większość pomiarów była prowadzona przy stanach niskich, które są zazwyczaj obciążone dużym ładunkiem wód pościekowych z licznych oczyszczalni ścieków, z których największą i najbliższą położoną jest oczyszczalnia komunalna gminy Piaseczno. Dodatkowo z

rejonu tej gminy, poniżej wodowskazu Piaseczno 2, pochodzi duża ilość wód deszczowych, które wnoszą wysoki ładunek zawieszin oraz towarzyszącego im fosforu ogólnego. Za pozaklasowy stan wód (szczególnie wysokie przekroczenia fosforu) odpowiadają w dużej mierze ścieki z gminy Grójec odprowadzane rzeką Molnicą, a następnie Kraską do Jeziorki. Na podwyższone wartości form azotu i fosforu ma również wpływ gospodarka rolna (zwłaszcza sady w górnej części zlewni).

Raport ogranicza się do badania czystości wód powierzchniowych płynących: rzeki Jeziorki, rowu Jeziorki, rzeki Małej - w obrębie gminy Konstancin Jeziorna.

Naszym zdaniem jest niemiarodajny, ponieważ objął swoim zakresem tylko okres jesienno – letni. Pełny raport powinien być o wiele obszerniejszy i oceniać wpływ wszystkich czynników decydujących o składzie chemicznym wód w Konstancinie Jeziorna wraz z oszacowaniem ich wag, biorąc pod uwagę powolny przepływ wszystkich wód, w tym (a może głównie) opadowych, w całym dorzeczu Jeziorki.

Tu odniesiemy się do następującego cytatu z raportu z raportu:

Za pozaklasowy stan wód (szczególnie wysokie przekroczenia fosforu) odpowiadają w dużej mierze ścieki z gminy Grójec odprowadzane rzeką Molnicą, a następnie Kraską do Jeziorki. Na podwyższone wartości form azotu i fosforu ma również wpływ gospodarka rolna (zwłaszcza sady w górnej części zlewni).

W naszej ocenie, waga całego wolumenu zanieczyszczeń wód (łącznie z zanieczyszczeniami z wód opadowych), które dopływają do gminy Konstancin Jeziorna z terenu gminy Grójec) nie stanowi więcej niż 10%.

Pomiędzy gminą Grójec a gminą Konstancin Jeziorna znajduje się wiele nieskanalizowanych miejscowości (np. cała gmina Prażmów), w których gospodarka wodno-ściekowa jest poza wystarczającą kontrolą i w raporcie nie dokonano oceny wpływu tego stanu rzeczy.

Odpowiedź na pytanie 4.

Stanowisko ZWiK sp.z o. o. w Grójcu odnośnie pracy oczyszczalni w Kobylinie oraz stanu wód rzek: Molnicy i Kraski.

Problem zanieczyszczenia rzeki Kraski i Molnicy traktujemy poważnie. Dogłębnie przeanalizowaliśmy możliwe przyczyny niezadowolającego stanu rzeczy (*rzeka Molnica jest strugą - . jak podaje Wikipedia, struga to niewielki ciek uchodzący do rzeki, płynący wolno w terenie o małych deniwelacjach*).

Informujemy, że Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Grójcu i eksploatowana przezeń miejska oczyszczalnia ścieków spełnia wymagania pozwolenia wodnoprawnego, tj.:

- wykonuje coroczną konserwację koryta rzeki Molnicy w terminie do 15 listopada obejmującą wykaszanie skarp koryta w miejscu wylotów ścieków komunalnych i wód deszczowych oraz usuwanie zatorów i przetamowań hamujących swobodny przepływ wody. Po wykonaniu powyższych czynności zakład powiadamia administratora rzeki (Wody Polskie) o terminie zakończenia prac konserwacyjnych celem dokonania ich odbioru.

- co najmniej raz w roku wykonuje analizę wody rzeki Molnicy w zakresie podstawowych parametrów: BZT₅, ChZT_{Cr}, zawiesziny ogólnej, azotu ogólnego i fosforu

ogólnego, w miejscach poniżej i powyżej zrzutu ścieków tj. most przy drodze na Piaseczno (Kobylin) oraz przy torach kolejki (most) w Janówku. Pobór próbek wody z rzeki Molnicy i jej analizę wykonujemy corocznie podczas prac konserwacyjnych koryta rzeki w miesiącach jesiennych (październik, listopad). (Kopie raportów z wynikami analiz ubiegłorocznych i tegorocznych próbek wody z rzeki Molnicy załączamy do niniejszego pisma). W związku z niewielkim przepływem wody w rzece wyniki analiz próbek wody w znacznym stopniu uzależnione są od intensywności opadów w okresie poboru.

- wykonuje comiesięczną analizę średniodobowych próbek ścieków surowych i oczyszczonych w akredytowanym laboratorium.

Mimo powyższego, istnieje ryzyko związane z wynoszeniem pewnej ilości zawieszin ze ściekami z odpływu oczyszczalni, związane głównie z gwałtownymi opadami deszczu lub roztopami ale jest to tak zwana sytuacja nadzwyczajna określona w wymienionym już Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019r i nie uwzględniana w ocenie spełniania parametrów oczyszczonych ścieków.

Miejska oczyszczalnia ścieków znajduje się na terenie, który co prawda jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Jezioroki – ustanowionego Rozporządzeniem Nr 59 Wojewody Mazowieckiego z dnia 30 maja 2005r., ale teren ten w chwili obecnej jest silnie przekształcony w wyniku działalności człowieka.

Zmodernizowana oczyszczalnia jest inwestycją celu publicznego, którego realizacja nie dotyczy zakazy w obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r o ochronie przyrody.

Podkreślamy, że widoczne zanieczyszczenia wody mogą być spowodowane kumulacją wielu niekorzystnych czynników.

Po długim okresie suszy trwającym min. 1 miesiąc bądź dłużej i związanym z tym niskim stanem wody w rzekach oraz następującymi po tym okresie gwałtownymi opadami deszczu, powodującymi poderwanie dużej ilości mułu nagromadzonego w korycie rzeki wraz z intensywnym dopływem zanieczyszczeń z pól, sadów, ulic i przydrożnych rowów mogących zawierać substancje toksyczne (herbicydy, nawozy, substancje ropopochodne itp.) a także, co wydaje się również prawdopodobne w zaistniałej sytuacji, opróżnieniem pewnej ilości zbiorników z nieczystościami płynnymi (szamba) z toksycznymi lub zagnitymi ściekami. Omawiana część zlewni (Jezioroki) tj. należące do niej rzeki Kraska i Molnica poddane są niestety silnej presji komunalnej i rolniczej.

Pomijając fakt wystąpienia tych opisanych, niekorzystnych zjawisk, które potęgował bardzo niski stan wód, powstały w okresie suszy, należy pamiętać, że do Molnicy skierowanych jest 9 wylotów wód deszczowych, odprowadzających wody z ulic i placów aglomeracji grójeckiej oraz wylot ścieków z komunalnej oczyszczalni w Kobylinie. **Parametry odprowadzanych ścieków określone w „Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych” są wyższe niż parametry charakteryzujące 1 i 2 klasę czystości wód powierzchniowych.**

Fakt ten należy też rozpatrywać w kontekście sytuacji gdy, znaczną część rzeki Molnicy w okresie suszy (nawet do 80%) stanowią oczyszczone ścieki komunalne. To również w pewien sposób przyczynia się do zmiany charakteru wody w rzece.

Podsumowując, przy prawidłowej eksploatacji oczyszczalni, główną przyczyną powstałego pogorszenia stanu wód jest długi okres suszy i następujące po nim gwałtowne

opady deszczu połączone ze spływem substancji zanieczyszczających oraz (lub) możliwy niekontrolowany spust z pobliskich zbiorników bezodpływowych (szamb).

Gmina Grójec podjęła czynności kontrolne z tym związane i przeprowadza szczegółową inwentaryzację zbiorników bezodpływowych. Z uwagi na fakt zmiany charakteru wody w okresie deszczowym i suchym wydaje się, że wykonanie pojedynczych badań nie wyjaśni do końca i nie wskaże konkretnej przyczyny oraz charakteru emisji zanieczyszczeń, (nawozy, pestycydy, substancje ropopochodne, związki azotu, fosforu, substancje organiczne z gleb murszowych i murszowatych), tak jak stwierdziliśmy powyżej, jest to kumulacja wielu czynników.

Na pewno też na opisaną sytuację wpływ ma stopniowe odkładanie się zanieczyszczeń i osadów w okresie niskiego stanu wód, czasowa przyducha (obniżona zawartość tlenu w wodzie) oraz występujące po tym gwałtowne spływy z pól i sadów niosące dodatkowe zanieczyszczenia i potęgujące zmętnienie i pogorszenie stanu wód.

Dokładamy wszelkich starań, żeby wszystkie możliwe emisje zanieczyszczeń ograniczać w stopniu maksymalnym, na niektóre jednak (jak np. niekontrolowane opróżnianie szamb lub świadome i celowe spuszczenie substancji toksycznych do rzeki) niestety nie zawsze mamy wystarczający wpływ.

Prezes Zarządu
Paweł Sptawa Neyman